

2. juni 2026

FM2026/180

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut til at lave en handlingsplan med henblik på at nedbringe arbejdsløshed, sikre arbejdspladser, samt sikre forsyningssikkerhed til befolkningen i Tasiilaq området. Handlingsplanen skal være igangsat i foråret 2027

(Medlem af Inatsisartut Gerth Mikaelson, Naleraq)

(Oversat fra Grønlandsk) - Først og fremmest vil vi takke medlem af Inatsisartut Gerth Mikaelson, Naleraq, for at fremsætte dette meget vigtige forslag. Forslaget giver os mulighed for at træffe en vigtig beslutning om udviklingen i Tasiilaq og de omkringliggende områder.

Fra Siumuts side vil vi gerne understrege, at vi deler den bekymring, der er blevet fremført vedrørende borgerne i Tasiilaq og omegn. Det kan ikke accepteres, at en del af vores land, som er rig på naturmæssige ressourcer og muligheder, samtidig er blandt de områder med den højeste arbejdsløshed i landet. Hvis det er tilfældet, har vi som samfund en stor opgave foran os. Når befolkningstallet falder, og mulighederne for uddannelse og beskæftigelse bliver mere begrænsede, er det et ansvar, vi alle må være med til at løfte.

Ifølge Grønlands Statistiks tal lå arbejdsløsheden i Tasiilaq-området på omkring 15 procent i 2021, mens den i 2025 er faldet til omkring 11 procent. På trods af denne positive udvikling ligger Tasiilaq fortsat blandt de områder i Grønland med den højeste arbejdsløshed. På landsplan har arbejdsløsheden de seneste år ligget på omkring 3-4 procent. Derfor er Tasiilaq fortsat et af de steder i landet, hvor arbejdsløsheden er størst. Vi har derfor fuld forståelse for ønsket om, at der iværksættes tiltag, som kan skabe bedre beskæftigelsesmuligheder for borgerne.

Samtidig må vi også anerkende, at Naalakkersuisut allerede har iværksat en række initiativer. Naalakkersuisut har fremlagt en Beskæftigelsesstrategi 2026-2035 med det formål at få flere i arbejde, udvikle kompetencer og skabe bedre sammenhæng mellem uddannelse og beskæftigelse.

Gennem kompetenceudviklingsprogrammerne (de såkaldte PKU-forløb) gennemføres der kurser i Tasiilaq med henblik på at opkvalificere personer uden uddannelse. Fra Siumuts side ønsker vi dog, at disse indsatser styrkes yderligere. Som eksempel kan nævnes, at 19 personer har gennemført kurser inden for maritime fag gennem projektet - Torrak.

Derudover er udviklingen af fiskeriet i Østgrønland af afgørende betydning. Fra Siumuts side glæder vi os over, at det i den foregående valgperiode lykkedes at realisere etableringen af en produktionsvirksomhed i Tasiilaq efter mange års arbejde. Dette skete som led i gennemførelsen af Udviklingsplanen for Fiskeriet i Østgrønland 2024-2030, som blev vedtaget under koalitionen mellem Siumut og IA. Som følge heraf er Royal Greenlands nye produktionsanlæg i Tasiilaq blevet etableret med henblik på at skabe flere muligheder for indhandling af fisk, flere arbejdspladser og ikke mindst højere indtægter for fiskere og fangere i Tasiilaq og omegn.

Vi ønsker dog også, at sådanne initiativer i højere grad kommer Kulusuk, Sermiligaaq og de øvrige bygder til gode gennem videreudvikling af fiskeri- og indhandlingsmulighederne. Hvordan dette konkret kan realiseres, vil vi fremlægge vores planer for under Inatsisartuts behandling af punkt 206 på denne samling.

Derudover er initiativer rettet mod unge af stor betydning for samfundet. Gennem Siu-Tsiu-programmet opkvalificeres unge og hjælpes videre mod uddannelse og beskæftigelse. I øjeblikket deltager omkring 25 unge i Tasiilaq i projektet.

Fra Siumuts side mener vi, at udviklingen i Østgrønland, særligt med hensyn til beskæftigelse, bør fortsætte ud fra en samlet og sammenhængende tilgang til udfordringerne.

- Vi skal forbedre mulighederne for uddannelse.
- Vi skal styrke forsynings sikkerheden og forbedre infrastrukturen.
- Vi skal udvikle fiskeri, turisme og andre erhverv.
- Vi skal gøre borgernes og de unges egne visioner for fremtiden i deres lokalområder til virkelighed.

Siumut mener, at Naalakkersuisuts planlægning af udviklingen i bygder og yderområder frem mod 2050 er et positivt initiativ. I denne plan indgår også hensynet til behovene i bosteder med under 2.000 indbyggere.

Samtidig finder vi det vigtigt, at Inatsisartut løbende orienteres om virkningerne af de igangværende initiativer.

Fra Siumuts side støtter vi intentionen bag forslaget. Ønsket om bedre muligheder for borgerne i Tasiilaq og bygderne deler vi fuldt ud. Vi mener dog, at det vigtigste lige nu er at sikre en bedre koordinering af de eksisterende initiativer og opnå konkrete resultater, som borgerne kan mærke i deres hverdag.

Derfor finder vi fra Siumuts side Naalakkersuisuts ændringsforslag forståeligt, men vi mener, at det vil være hensigtsmæssigt, at udvalget arbejder videre med et mere konkret og tidsfastsat ændringsforslag.

Fra Siumuts side mener vi, at dette vigtige og nødvendige forslag bør behandles grundigt i Erhvervs- og Råstofudvalget.

Erik Jensen, Siumut